

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. gegužės 23 d. Nr. 21RE2-122 (AG2-92/16-2024)

Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio ir Lauros Bernikienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos X. Y. atstovui advokatui Z. Y.,

2024 m. gegužės 22 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. patikslintą skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. balandžio 30 d. priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. patikslintas skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo prašoma:

1) panaikinti Agentūros Plungės teritorinio skyriaus 2024 m. vasario 13 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ (toliau – Teritorinio skyriaus sprendimas);

2) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. kovo 20 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio“ (toliau – ir Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimas, past., metaduomenų kortelės duomenyse data nurodyta 2024 m. kovo 26 d., registracijos Nr. (duomenys neskelbtini), todėl toliau nurodomi metaduomenų kortelės duomenys);

3) įpareigoti Agentūrą pakartotinai vertinti pareiškėjos dalyvumo lygį.

Patikslintame skunde (b. l. 38–42) pareiškėja nurodo, jog 2024 m. sausio 16 d. prašymu (toliau – ir Prašymas) kreipėsi dėl netekto darbingumo nustatymo, prašydama nustatyti dalyvumo lygį. Agentūros Plungės teritorinio skyriaus sprendimu nuspręsta nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimu, 2024 m. vasario 21 d. kreipėsi į Agentūrą dėl pakartotinio dalyvumo lygio įvertinimo. Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimu dalyvumo lygis nebuvo nustatytas. Nesutinka su priimtais sprendimais ir prašo juos panaikinti.

Mano, jog Agentūra, priimdama ginčijamus sprendimus, tinkamai nesivadovavo Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo (toliau – ir NSIJ), Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) nuostatomis, Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašo (toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašo) nuostatomis ir Kriterijų ir tvarkos aprašu patvirtintais Bazinio dalyvumo kriterijais, kas iš esmės lėmė nepagrįstų ir neteisėtų sprendimų priėmimą.

Paaikškina, jog pareiškėjai 2014 metais buvo nustatytas 50 procentų darbingumo lygis dėl (duomenys neskelbtini) susirgimo, sergant (duomenys neskelbtini). Pareiškėjai 2015 metais nustatytas dar mažesnis darbingumo lygis 45 procentai, o 2017 metais – 40 procentų darbingumo lygis, 2019 metais – 40 procentų darbingumo lygis. Teigia, jog 2022 metais sveikatos būklė

nepagerėjo, tačiau darbingumo lygis buvo drastiškai padidintas, nustatytas darbingumo lygis 55 procentai. Pažymi, jog gydytojai įrašius diagnozę (duomenys neskelbtini), atsakovė nusprendė, jog pareiškėja yra visiškai darbinga. Akcentuoja, jog gydytojų išvados ir nustatytos medicininės diagnozės prieštarauja atsakovės sprendimams nenustatyti dalyvumo lygio.

Nurodo, jog iš atlikto magnetinio rezonanso tomografijos tyrimo nustatyti (duomenys neskelbtini). Nustatytos (duomenys neskelbtini), dėl kurių yra (duomenys neskelbtini) sutrikimai, aprašyti medicininuose dokumentuose. Pabrėžia, jog pagal gydytojo reabilitologo išvadas, pareiškėjai nustatyti (duomenys neskelbtini), nors Agentūros vertinime nurodyta, jog nustatyti (duomenys neskelbtini), su kuo pareiškėja nesutinka.

Akcentuoja, jog tiek Teritorinio skyriaus sprendime, tiek Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimai nėra pagrindžiami teisės aktu, kuriame būtų nustatyti stuburo judesių apribojimo dydžiai (laipsniai), siekiant priskirti prie vidutinio judesių ribojimo. Pagal ankstesnės Kriterijų ir tvarkos aprašo redakcijos nuostatas buvo pateikiama lentelė su atskirų stuburo dalių judesių amplitudėmis (neutralaus nulio metodas). Nurodo, jog pagal 2023 m. lapkričio 29 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos metu nustatytą stuburo (i) kaklinės ir (ii) juosmeninės dalies judesių amplitudę, kaklo du kriterijai atitinka didelį judesių apribojimą, trys – tarpinį tarp vidutinio ir didelio, ir tik vienas – vidutinį, o juosmens – trys kriterijai atitinka didelį judesių apribojimą, du tarpinį tarp vidutinio ir didelio, ir vienas – vidutinį, kas atitinka Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIV skyriaus 51.2 papunktį (didelis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo deformacija (kifoze, skolioze).

Pabrėžia, jog dėl stuburo diagnozių pareiškėja kenčia didelius skausmus dienos ir nakties metu, skausmai nesiliauja net kasdien vartojant nuskausminamuosius vaistus. Kamuoja pastovūs kojų ir rankų galūnių tirpimai, kairės kojos visiškos nejudrumo dažnai pasikartojantys epizodai, pareiškėja vaikšto su lazdele arba vaikštytėmis. Dėl ryškiai ribotų stuburo judesių neatlieka kasdieninių buitinių darbų, negali savęs pilnai apsistarnauti rengimosi, prausimosi metu, tualete. Taip pat pareiškėja turi gretutinių ligų: (duomenys neskelbtini).

Tvirtina, jog pareiškėja yra netekusi dalies darbingumo dėl pagrindinės stuburo ligos ir kitų gretutinių ligų nuo 2014 metų, o per 10 metų stuburo būklė tik blogėjo, atsirado didesnis protrūžių ir ekstrūzijų skaičius, padaugėjo kitų stuburo sutrikimų, dėl kurių pareiškėja jaučiasi blogai ir nėra darbinga.

Akcentuoja, jog vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punktu, dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną. Mano, jog turi būti įvertintas individualios pagalbos poreikis, užpildant individualios pagalbos poreikio klausimyną, kas atsakovės nebuvo padaryta.

Posėdžio metu pareiškėjos atstovas prašė tenkinti patikslintą skundą jame ir posėdžio metu išsakytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2024 m. gegužės 16 d. pateikė atsiliepiamą į patikslintą skundą, kuriuo prašo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l. 58–60).

Nurodo, jog pareiškėjos dalyvumo lygis buvo vertinamas laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 16 d. iki 2024 m. vasario 13 d. Agentūros Plungės teritoriniame skyriuje, kuris asmeniui dalyvumo lygio nenustatė. Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. kovo 20 d. priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo nusprendė palikti galioti nepakeistą Teritorinio skyriaus sprendimą.

Pažymi, jog vertinant pareiškėjos bazinį dalyvumo lygį 2024 m. periodu, dėl diagnozių pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) kodus (duomenys neskelbtini), kaip ir Agentūros teritoriniame skyriuje, buvo taikytas Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo XIV skyriaus 51.1 papunktis (nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas), kuris taikomas, kai asmeniui diagnozuojamas stuburo funkcijos sutrikimas, kai nustatytas vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifoze (I–II laipsnio), kai

lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo. Pastarasis kriterijus buvo taikytas dėl tos priežasties, kad pareiškėjai diagnozuoti (duomenys neskelbtini) sutrikimai; kaklo tiesimas - 5° / lenkimas - 20° , kaklo sukimas į dešinę - 20° / į kairę - 20° , kaklo pasilenkimas į dešinę - 15° / į kairę - 10° ; liemens ištiesimas - 0° / išlenkimas - 30° , pasukimas į dešinę - 5° / į kairę - 5° , šoninis pasilenkimas į dešinę - 5° / į kairę - 5° (dominuoja vidutinis judesių apribojimas). Sveikatos būklė patvirtinta: 2023 m. lapkričio 29 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos ir 2024 m. sausio 10 d. VŠĮ (duomenys neskelbtini) siuntimo į Agentūrą duomenimis.

Argumentuoja, jog pagal Agentūroje nusistovėjusią dalyvumo lygio vertinimo praktiką (taikant iki 2024 m. sausio 1 d. veikusią stuburo funkcinį sutrikimų vertinimo kriterijų analogiją), jeigu stuburo judesių amplitudės viršija vidutinį apribojimą, bet nesiekia didelio judesių apribojimo, taikomas vidutinis stuburo judesių apribojimas. Be kita ko, asmens būklė turi būti visiškai, o ne tik dalinai atitinkanti taikomos nuostatos reikalavimus. Taip pat pažymi, kad naujos redakcijos Kriterijų ir tvarkos apraše, vertinant stuburo funkcinį sutrikimą, judesių apribojimo laipsnis nėra paskirstomas tik pagal judesių amplitudės duomenis (tokios lentelės naujos redakcijos Kriterijų ir tvarkos apraše neliko), todėl svarbu įvertinti visą šios patologijos medicininę konstantą. 2023 m. lapkričio 29 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijoje, be nurodytų stuburo judesių amplitudžių taip pat nurodomi atliktų laboratorinių ir instrumentinių tyrimų duomenys: (duomenys neskelbtini).

Atsakovė nurodo, jog pareiškėjai negalia nustatoma nuo 2014 metų. Pažymi, kad 2017 m., 2019 m., 2022 m. ir šiuo metu stuburo funkciniai sutrikimai buvo vertinami kaip vidutiniai. Tačiau šiuo metu pasikeitus teisiniam dalyvumo lygio reglamentavimui, stuburo vidutinis funkcinis sutrikimas vertinama 0 balų bazinio dalyvumo. Pareiškėjos dalyvumo lygis vertinimo metu negalėjo būti įvertintas didesnėmis balų išraiškomis, nes anksčiau minėti sveikatos funkciniai sutrikimai yra vertinami vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo punktais, kurie yra įvertinti konkrečiomis bazinio dalyvumo lygio vertėmis ir kurios negali būti koreguojamos ar kitaip keičiamos. Agentūra, nustatydamą dalyvumo lygį, vertina ne atskiras ligas, užšifruotas tam tikrais TLK-10-AM kodais, ir nustato ne sveikatos, o dalyvumo lygį, kuriam iš esmės įtaką daro ne diagnozuota liga ar asmens patirta trauma, o dėl jų kilę nustatyti funkciniai sutrikimai, dėl kurių masto ir yra nustatomas didesnis ar mažesnis dalyvumo lygis.

Teigia, jog pareiškėja savo reikalavimą grindžia išimtinai subjektyviu teisės aktų ir medicininių dokumentų vertinimu, todėl pareiškėja, argumentuodama tai, kad jai netinkamai nustatytas dalyvumo lygis, nesiremia teisės normų nuostatomis, nepateikia jokių įrodymų, pagrindžiančių šio reikalavimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl pareiškėjos argumentai, kad jai netinkamai buvo nustatytas dalyvumo lygis, nelaikytinas teisiškai reikšmingu. Pabrėžia, kad pasikeitus asmens sveikatos būklei, asmuo turi teisę kreiptis į gydantį gydytoją dėl naujo siuntimo į Agentūrą ir medicininių dokumentų parengimo, kurie turėtų būti pateikti Agentūros teritoriniam skyriui dėl pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo.

Atsakovei tinkamai pranešta apie posėdžio vietą ir laiką (b. l. 49–51). Atsakovė prašė bylą nagrinėti atstovui nedalyvaujant. Vadovaujantis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IGNTĮ) 14 straipsnio 6 dalies nuostatomis, byla išnagrinėta atsakovės atstovui nedalyvaujant.

Patikslintas skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Agentūros Plungės teritorinio skyriaus 2024 m. vasario 13 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“, kuriuo pareiškėjai nenustatytas dalyvumo lygis, Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. kovo 26 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio“, kuriuo nepakeistas Teritorinio skyriaus sprendimas, teisėtumo ir įpareigojimo iš naujo nustatyti dalyvumo lygį pagrįstumo.

VšĮ (duomenys neskelbtini) siuntime į Agentūrą (2024 m. sausio 8 d. šeimos gydytojos pasirašytas siuntimas Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir Siuntimas) nurodytos diagnozės: (duomenys neskelbtini) (b. l. 18–21).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. sausio 16 d. prašymu nustatyti negalią kreipėsi į Agentūrą, prašydama nustatyti dalyvumo lygį (toliau – ir Prašymas). Papildomai nurodė, jog prašo dalyvumo lygį nustatyti atgaline data nuo 2024 m. sausio 20 d., nes dėl ligos paūmėjimo (duomenys neskelbtini) negalėjo laiku atvykti pas gydytojus dėl siuntimo į Agentūrą gavimo (b. l. 61–62).

Agentūros Plungės teritorinis skyrius laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 16 d. iki 2024 m. vasario 13 d. atliko pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimą ir 2024 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ (b. l. 75–76) nusprendė pareiškėjai nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų.

Teritorinio skyriaus sprendimas priimtas 2024 m. vasario 13 d. dalyvumo lygio vertinimo akto Nr. (duomenys neskelbtini) pagrindu (toliau – ir Aktas). Akte nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, taikyta pagrindinė diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti Bazinio dalyvumo kriterijų 21.1. lengvas ir vidutinis sutrikimas, papunktį. Taip pat taikyta gretutinė diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti Bazinio dalyvumo kriterijų 38.1 papunktį – medikamentinis gydymas neskiriamas, nėra komplikacijų dėl ligos arba endokrininė liga pastoviai gydoma medikamentais su bent viena nustatyta komplikacija, nereikalaujančia pastovaus gydymo ir (ar) taikant gydymą funkcija kompensuota. Taikyta gretutinė diagnozė (duomenys neskelbtini), atitinkanti Bazinio dalyvumo kriterijų 51.1 punktą, vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifozė (I-II⁰), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo, nes (duomenys neskelbtini) susilpninta plaštakų jėga 4B (silpnesnė dešinė), pėdų jėga 3-4 balai, patvirtinta 2023 m. lapkričio 13 d. gydytojo neurologo. Kaklo tiesimas/lenkimas - 5° / lenkimas - 20°, kaklo sukimas į dešinę - 20° / į kairę - 20°, kaklo pasilenkimas į dešinę - 15° / į kairę - 10°. Liemens ištiesimas - 0° / išlenkimas - 30°, pasukimas į dešinę - 5° / į kairę - 5°, šoninis pasilenkimas į dešinę - 5° / į kairę - 5°, patvirtinta 2023 m. lapkričio 29 d. Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo. Bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Akto dalyje „Klausimyno vertinimas“ nurodyti 54 balai. Priimtas sprendimas nenustatyti dalyvumo lygio vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 26 punktu, kai bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (b. l. 71–74).

Nesutikdama su Teritorinio skyriaus sprendimu, pareiškėja 2024 m. vasario 21 d. pateikė prašymą Agentūros direktoriui (gautas 2024 m. sausio 16 d., reg. Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir Skundas, b. l. 77). Skunde Agentūros direktoriui pažymėjo, jog nesutinka su Agentūros teritorinio skyriaus sprendimu dėl dalyvumo lygio nenustatymo. Nurodė, jog sveikatos būklė kasmet blogėja, pagrindinės ligos – (duomenys neskelbtini). Pažymėjo, jog kankina pastovūs juosmens, kojų, rankų, pečių, galvos ir visos nugaros skausmai, dėl kurių sunkiai vaikšto, stovėti gali ne ilgiau kaip 3–5 min., eisena šlubuojanti, didesnę atstumą (200 m) eina naudodamasi pagalbinėmis priemonėmis – vaikštyne. Buityje reikalinga nuolatinė pagalba apsirengiant, prausiantis, tualete. Savarankiškai nuvažiuoti iš namų į miestą negali, būtina kito žmogaus pagalba. Dėl visų negalavimų jaučiasi blogai, vargina pastovūs, stiprūs skausmai, depresija, dėl kurių neišeina iš namų, neatlieka buitės darbų ir yra visiškai nedarbinga.

Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio“ (b. l. 79–82) nuspręsta nekeisti Teritorinio skyriaus sprendimo, kuriuo pareiškėjai nenustatytas dalyvumo lygis. Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime dėl dalyvumo lygio atlikto pakartotinio vertinimo nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumą, vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punktu, taikyti pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių ligų (organizmo funkcinio sutrikimų, vertinamos ne daugiau kaip penkios reikšmingiausios gretutinės diagnozės) koeficientai. Sprendimų kontrolės skyrius išnagrinėjo medicininius duomenis dėl Siuntime nurodytų diagnozių pagal TLK-10-AM kodus: pagrindinė diagnozė – (duomenys neskelbtini); gretutinės diagnozės: (duomenys neskelbtini). Vadovaujantis Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedu, pareiškėjai nustatė bazinio dalyvumo skaičiaus reikšmę 0. Vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (duomenys

neskelbtini) vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo XIV skyriaus 51.1 papunkčiu ir nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas. Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime taip pat nurodyta, jog vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl diagnozių pagal TLK-10-AM kodus (duomenys neskelbtini) vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo IX skyriaus 38.1 papunkčiu ir nustatytas 0 balų bazinis dalyvumas. Dėl diagnozių (duomenys neskelbtini) vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo II skyriaus 21.1 papunkčiu ir nustatytas bazinis dalyvumas – 0 balų. Vertinant bazinį dalyvumo lygį dėl diagnozių (duomenys neskelbtini) vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo VIII skyriaus 37.3.3 papunkčiu ir nustatytas bazinis dalyvumo lygis – 0. Dėl diagnozės (duomenys neskelbtini) vadovautasi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo VI skyriaus 34.5.3 papunkčiu ir nustatytas bazinis dalyvumo lygis – 0. Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo teisiniu pagrindu taip pat nurodyti Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4, 26 punktai.

Pareiškėja nesutikimą su Teritorinio skyriaus sprendimu ir Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimu grindžia tuo, kad nebuvo tinkamai vadovautasi teisės aktais, Bazinio dalyvumo kriterijais, kas lėmė neteisėtų sprendimų priėmimą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, ginčui aktuali redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d., toliau – ir ASTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (2023 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. A1-640/V-1048 redakcija, galiojanti nuo 2024 m. sausio 1 d. minėta, toliau – ir Kriterijų ir tvarkos aprašas).

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, dalyvaudama formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką, organizuoja asmens su negalia teisių apsaugos užtikrinimą (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 1 punktas). Atsakovė taip pat yra institucija, kuri VAI nustatyta tvarka ir terminais priima sprendimus dėl asmens su negalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (ASNTPAI 15 straipsnio 1 dalies 6 punktas). Minėto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis pateikia dalyvumo lygio sampratą – tai atsižvelgiant į pilnamečio asmens negalią ir aplinkos veiksnius kompleksiskai įvertintos ir nustatytos asmens galimybės ir pajėgumas visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai įvertinus aplinkos veiksnių įtaką asmens savarankiškumui, galimybes veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime bei asmens organizmo funkcijų sutrikimus po to, kai yra panaudotos visos galimos medicininės priemonės ir atsižvelgiant į individualiojo pagalbos poreikio mastą (ASNTAPI 19 straipsnio 3 dalis). Dalyvumas įvertinamas procentais, jo lygis nustatomas 5 procentinių punktų intervalais (ASNTAPI 19 straipsnio 4 dalis). Dalyvumo lygio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis).

Tokia tvarka nustatyta Kriterijų ir tvarkos apraše, kurio III skyrius reglamentuoja dalyvumo lygio nustatymą. Minėto aprašo 17 punktas reglamentuoja, jog dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį, išskyrus atvejus, nurodytus Aprašo IV skyriuje. Nustatant dalyvumo lygį, pildomas Agentūros direktoriaus patvirtintos formos Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Kriterijų ir tvarkos aprašo 18.2 punktas nustato, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas dalyvumo lygį, užpildo Individualios pagalbos poreikio klausimyną (toliau – ir Klausimynas), kuriame įvertinamas asmens individualios pagalbos poreikis įvairiose asmens gyvenimo srityse bei aplinkos veiksnių įtaka asmens savarankiškumui ir nustatomas individualios pagalbos poreikio mastas balais (išskyrus senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims). Atvejais, kada Klausimynas nepildomas, numatyti minėto aprašo 22 punkte, vienas iš jų – bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (22.4 papunktis).

Agentūra asmens bazinį dalyvumą įvertina Kriterijų ir tvarkos aprašo 24 punkte nustatyta tvarka. Pirmiausia, vertindama bazinį dalyvumą, taiko pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) ir gretutinių diagnozių (organizmo funkcinio sutrikimų) koeficientus: 24.1.1. vienos pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficiento reikšmė – 39; 24.1.2. jei asmens organizmo funkcijos sutrikusios dėl dviejų ar daugiau ligų ar traumų, vertina ne

daugiau kaip penkias reikšmingiausias gretutines diagnozes (organizmo funkcinis sutrikimas); 24.1.3. gretutinių diagnozių (organizmo funkcinis sutrikimas) koeficientus taiko atsižvelgdama į sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo kriterijui priskirtą balą. <...>. Numatyta kaip nustatomi pagrindinės ir gretutinės diagnozių balų rezultatai. Agentūra dalyvumo lygį balais apskaičiuoja sudėdama bazinio dalyvumo (medicininės dalies) balus ir užpildyto Klausimyno balus (25 punktas). Kriterijų ir tvarkos aprašas numato atvejį, kada dalyvumo lygis nenustatomas, t. y. jei bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų (26 punktas).

Nurodytas teisinis reglamentavimas suponuoja, jog dalyvumo lygio nustatymas yra asmens sveikatos funkcinis sutrikimų vertinimas, kurio tikslas – atsižvelgiant į diagnozuotą organizmo funkcinis sutrikimų laipsnį, ligos eigą ir taikomą gydymą nustatyti, kiek asmuo gali ir yra pajėgus visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime. Dalyvumo lygio vertinimas atliekamas remiantis objektyviais duomenimis: asmens sveikatos priežiūros įstaigos išduotu siuntimu į Agentūrą, išrašais iš medicininių dokumentų, atliktų medicininių tyrimų išvadomis, gydytojų specialistų konsultacijų išvadomis, paciento kortelėje identifikuotais įrašais. Individualios pagalbos poreikis įvertinamas užpildžius Klausimą.

Lietuvos vyriausiais administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, o konkrečiai Kriterijų ir tvarkos aprašo ir kitos nuostatos, sprendžiant dėl pareiškėjo darbingumo lygio, o taip pat, ar priimant ginčijamą aktą buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Specialių mokslo žinių reikalaujantis medicinos srities klausimų sprendimas (diagnozių teisingumas ir pan.) nepatenka į administracinio teismo (Komisijos) kompetencijos ribas (pvz., LVAT 2013 m. kovo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-502-22/2013).

Taigi, nagrinėjant ginčą dėl Teritorinio skyriaus sprendimo ir Sprendimų kontrolės skyriaus sprendimo teisėtumo, atsižvelgiant į pareiškėjos patikslintame skunde nurodytą pažeidimų apimtį, Komisija vertina tai, ar pareiškėjos dalyvumo lygis buvo nustatomas laikantis teisės aktų reikalavimų, ar surinkti įrodymai pagrindžia bazinio dalyvumo lygio įvertinimą 0 balų, ar bazinis dalyvumas buvo tinkamai įvertintas, atsižvelgiant į visas dalyvumo lygiui įtaką darančias ligas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus, ar sprendimai priimti laikantis pagrindinių procedūrų ir taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, ar buvo atsižvelgta į pareiškėjos Skunde nurodytas aplinkybes, ar ginčijami administraciniai aktai priimti pagal kompetenciją, ar savo turiniu neprieštarauja aukštesnės galios teisės aktams.

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAĮ nuostatomis. VAĮ 3 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAĮ 3 straipsnio 5 dalyje įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Be kita ko, pažymėtina, kad atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šis principas įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis ir kt.). Iš gero administravimo principo išplaukia ir pareiga imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (žr., pvz., LVAT 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015).

Atitinkamai VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5–6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime be kita ko turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai. Paminėtos VAĮ nuostatos reiškia, jog individualus administracinis aktas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomos poveikio priemonės turi būti motyvuotos. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). Taigi, administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjantį tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-212/2012). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.)

Byloje surinkti duomenys patvirtina, kad pareiškėjos dalyvumo lygis Agentūros Plungės teritoriniame skyriuje buvo vertinamas laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 16 d. iki 2024 m. vasario 13 d., ir Teritorinio skyriaus sprendimu nuspręsta nenustatyti dalyvumo lygio, kadangi bazinis dalyvumas įvertintas 0 balų. Nagrinėjamu atveju teritorinis skyrius pareiškėjos atžvilgiu vertinant bazinį dalyvumą, taikė pagrindinės diagnozės (sunkiausio organizmo funkcinio sutrikimo) koeficientus: dėl diagnozės (duomenys neskelbtini) – Bazinio dalyvumo kriterijų 21.1 papunktį, kuris taikomas kai asmeniui diagnozuojami afektiniai sutrikimai (duomenys neskelbtini) (vertinant sutrikimus, atsižvelgiama į ligos eigą, simptomų sunkumą, dabartinio ligos epizodo trukmę, paūmėjimų skaičių per pastaruosius vienus metus, ar, taikant adekvatų gydymą, yra atsakas, ar pasiekta tik dalinė remisija (yra kliniškai reikšmingų liekamųjų simptomų), ar yra reikšmingų ilgalaikių vaistų sukeliama šalutinių reiškinių, ar sutrikimas dvipolis, ar dažna ciklų kaita arba asmens veiklą pagal Bendrojo veiklos vertinimo skalę (angl. – *Global Assessment of Functioning (GAF) Scale*) (toliau – BVVS): BVVS balų suma nuo 61 balo – lengvas sutrikimas; BVVS balų suma nuo 60 iki 41 balo – vidutinis sutrikimas; BVVS balų suma nuo 40 iki 22 balų – didelis sutrikimas; BVVS balų suma nuo 21 iki 1 balo – sunkus sutrikimas): – kadangi sutrikimas įvertintas 45 balais, todėl vyrauja lengvas ir vidutinis sutrikimas – 0 balų. Pastebėtina, jog Teritorinio skyriaus sprendime nėra paaiškinama, dėl kokios priežasties yra keičiama Siuntime aiškiai pagrindine diagnoze nurodyta (duomenys neskelbtini), todėl tai prieštarauja tiek gero administravimo principui, tiek išsamumo principui.

Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą, pagrindinėmis diagnozėmis nurodė (duomenys neskelbtini) ir vadovavosi Kriterijų ir tvarkos aprašo 1 priedo 51.1 papunkčiu, kuris taikomas esant stuburo funkcijos sutrikimams (vertinant vertebrogenines neurologines ligas, taikomas tik vienas Bazinio dalyvumo lygio nustatymo kriterijų XIV skyriaus 51 punkto papunktis arba tik vienas I skyriaus 13 punkto papunktis, atsižvelgiant į vyraujančią klinikinę ligos formą): vidutinis stuburo judesių apribojimas ir (ar) stuburo degeneraciniai pakitimai ir (ar) skoliozė, ir (ar) kifoze (I–II laipsnio), kai lėtinis skausmo sindromas išlieka ir po taikyto specifinio gydymo. Atsakovė sprendė, jog remiantis turimais duomenimis,

pareiškėjai diagnozuota (duomenys neskelbtini) sutrikimai; kaklo tiesimas - 5° / lenkimas - 20° , kaklo sukimas į dešinę - 20° / į kairę - 20° , kaklo pasilenkimas į dešinę - 15° / į kairę - 10° ; liemens ištiesimas - 0° / išlenkimas - 30° , pasukimas į dešinę - 5° / į kairę - 5° , šoninis pasilenkimas į dešinę - 5° / į kairę - 5° (dominuoja vidutinis judesių apribojimas). Sveikatos būklė patvirtinta: 2023 m. lapkričio 29 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos ir Siuntimo duomenimis.

Iš esmės ginčas byloje ir kyla dėl minėto Bazinio dalyvumo kriterijaus (51.1 punkto) taikymo teisėtumo ir pagrįstumo pareiškėjos atžvilgiu.

Komisija, įvertinusi rašytinius įrodymus: Siuntimo duomenis (b. l. 63–64), 2023 m. lapkričio 29 d. fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos duomenis (b. l. 69), sprendžia, jog jais nėra pagrindžiamas bazinio dalyvumo įvertinimo 0 balų reikšme teisėtumas. Tokia išvada daroma atsižvelgiant į tai, kad atsakovė selektyviai atsirinko fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijų fragmentus, tačiau neįvertino visumos. Minėtame išraše nurodyta, jog „ryškiai riboti stuburo judesiai“, „tausojanti eisena“, tačiau atsakovė sprendė, jog didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas didelis stuburo judesių apribojimas <...>. Pagrindu sprendžiant dėl dominuojančių vidutinių judesių apribojimo atsakovė taikė ankstesnės Kriterijų ir tvarkos aprašo redakcijos 1 priedo 80.1.3 punkte pateiktas stuburo judesių amplitudės reikšmes (laipsnius). Minėto teisės akto nuostatos neteko galios nuo 2024 m. sausio 1 d. Pažymėtina, jog įsigaliojęs naujasis teisinis reguliavimas nenumato kokiais įrodymais turi būti remiamasi sprendžiant dalyvumo lygio klausimą dėl stuburo funkcijų sutrikimo. Pateikiamas dvi galimos opcijos: vidutinis stuburo judesių apribojimas <...> – 0 balų arba didelis stuburo judesių apribojimas <...> - 1 balas (atkreiptinas dėmesys, kad pagal ankstesnę galiojusią teisinį reguliavimą, 14 punktas nustatė net 10 punktų ligos sunkumui apibūdinti, vertinant vertebrogenines neurologines ligas pagal vyraujančią klinikinę ligos formą, o 80.1 punktas taip pat nustatė 3 punktus judesių apribojimo sunkumui apibūdinti). Į kurio punkto apimtį patenka tie atvejai, kada medicininiai dokumentai pilna apimtimi nepagrindžia funkcijų sutrikimo esant vidutiniam ar sunkiam judesių apribojimui, paliekama spręsti viešojo administravimo subjekto diskrecijai. Nors ir nėra aiškiai nurodytos ribos, sąlygos, lemiančios atvejo priskyrimą prie būtent didelio stuburo funkcijų sutrikimo, o ne prie vidutinio, tačiau Komisijos vertinimu, dėl funkcijų sutrikimo laipsnio turi būti sprendžiama sistemiškai vertinant ASNTPAĮ 2 straipsnio 8 dalies, 19 straipsnio 6 dalies, Kriterijų ir tvarkos aprašo 17 punkto nuostatas. Minėtos nuostatos iš esmės reiškia tai, kad dalyvumo lygis nustatomas kompleksiskai vertinant bazinį dalyvumą ir individualios pagalbos poreikį. Kompleksinis vertinimas reiškia, jog turi būti atsižvelgiama ne tik į diagnozes, bet į visas jo dalyvumui įtaką darančias ligas, traumas, patologines būkles ir su tuo susijusius organizmo funkcijų sutrikimus. Aukščiau minėta, jog pareiškėjai diagnozuotos ir kitos diagnozės (duomenys neskelbtini), kurios taip pat gali turėti įtakos stuburo judesių apribojimui. Šios aplinkybės atsakovės nebuvo įvertintos. Taip pat neįvertintos ir Skunde nurodytos aplinkybės, jog pareiškėja sunkiai vaikšto, stovėti gali ne ilgiau kaip 3–5 min., eisena šlubuojanti, didesnę atstumą (200 m) eina naudodamasi pagalbinėmis priemonėmis – vaikštyne; buityje reikalinga nuolatinė pagalba apsirengiant, prausiantis, tualete; savarankiškai nuvažiuoti iš namų į miestą negali, būtina kito žmogaus pagalba.

Komisija sprendžia, jog atsakovė Sprendimų kontrolės skyriaus sprendime nepagrindė, kodėl taikė Kriterijų ir tvarkos aprašo 51.1, o ne 51.2 papunktį. Deklaratyviai nurodyta, jog didesnė bazinio dalyvumo lygio vertė nenustatyta, nes medicininiais dokumentais nepatvirtintas didelis stuburo judesių apribojimas. Komisijos vertinimu, pačiame administraciniame sprendime turi būti aiškiai ir išsamiai nurodytos priežastys bei faktai, kodėl nustatant bazinį dalyvumą dėl stuburo judesių apribojimo nebuvo taikomas Kriterijų ir tvarkos aprašo 51.2 papunktis (numatantis suteikiamą 1 balą). Iš skundžiamų Sprendimų turinio nėra aišku, kokiais konkrečiais duomenimis (dokumentais) grindžiamas vidutinis stuburo judesių apribojimas, nors, kaip jau ir minėta, fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo išraše aiškiai nurodyta – ryškiai riboti stuburo judesiai, Siuntime – riboti stuburo judesiai. Be kita ko, iš fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijos išrašo aiškiai matyti, kad kaklo srities du kriterijai atitinka didelį judesių apribojimą pagal ankstesnes Aprašo nuostatas: kaklo tiesimas – 5° , kaklo pasilenkimas į dešinę į kairę - 10° ; kaklo sukimas atitinka vidutinį (20°), kiti trys kriterijai atitinka tarpinį tarp vidutinio ir sunkaus. Atitinkamai stuburo

juosmeninės dalies kriterijai: trys kriterijai atitinka didelį judesių apribojimą liemens ištiesimas (0^0), pasukimas ir šoninis pasilenkimas (5^0), vienas – vidutinį – liemens išlenkimas (30^0), du – tarpinį tarp vidutinio ir sunkaus. Sutiktina su atsakovės atstovo pozicija, kad tokie kriterijai yra ženkliai artimesni didelį judesių apribojimą patvirtinantiems kriterijams nei vidutiniams kriterijams.

Nepagrindus nei teisinėmis, nei faktinėmis aplinkybėmis pareiškėjos stuburo funkcijų sutrikimo priskyrimo vidutiniams judesių apribojimams, laikytina, jog tai yra esminis pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimo pažeidimas, kuris reiškia, jog tiek Teritorinio skyriaus, tiek Agentūros sprendimai yra neteisėti iš esmės, kadangi jais nebuvo įvertintos visos reikšmingos sprendimui priimti aplinkybės (taikytinas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės).

Šiame kontekste pažymėtina, jog Agentūrai suteikta teisė kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba Siuntimą į Agentūrą (nurodydamas asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų asmens baziniam dalyvumui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka (18.5.1 papunktis); kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens dalyvumo lygiui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka (18.5.2 papunktis); tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos ištyrimo (18.5.3 papunktis). Nagrinėjamu atveju šia teise atsakovė nepasinaudojo, o byloje surinkti įrodymai, nepagrindžia Bazinio dalyvumo kriterijų 51.1 punkto taikymo teisingumo.

Įvertinus skundžiamų sprendimų turinį, darytina išvada, jog sprendimai nepakankamai motyvuoti ir tuo riboja pareiškėjos teises į gynybą, bei, realizavus šią teisę ginti galimai pažeistas teises, atima galimybė jai suprasti bei apsibrėžti ginčo nagrinėjimo apimtį, o tai pagal aukščiau nurodytą LVAT praktiką laikytina Sprendimo trūkumu, neatitiktimi VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punkto reikalavimams. Administracinio sprendimo motyvai pagal minėtas VAI nuostatas privalo būti nurodomi pačiame administraciniame sprendime, o ginčijamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas teismo (atitinkamai ir Komisijoje) proceso metu neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto sprendimo teisėtumui (LVAT 2018 m. gegužės 17 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-778-525/2018). Dėl šios priežasties Komisija nepasisakys dėl atsiliepime į patikslintą skundą išdėstytų papildomų motyvų, nusistovėjusios dalyvumo lygio vertinimo praktikos sprendžiant dėl vidutinio stuburo judesių ribojimo.

Be kita ko, nustatyta, jog Sprendimų kontrolės skyrius, atlikdamas pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą (ką patvirtina ir sprendimo „pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo pagrindas“ dalis – nusprendė atlikti pakartotinį dalyvumo lygio vertinimą), nepildė Klausimyno, nesurašė Akto. Pagal Kriterijų ir tvarkos aprašo 28 punktą, nustatant asmens dalyvumo lygį, pildomas Dalyvumo lygio vertinimo aktas. Jokių išimčių jo nepildyti teisinis reguliavimas nenumato. Komisijos vertinimu Kriterijų ir tvarkos aprašo 22.4 punkto nuostata, nustatanti, jog klausimynas dalyvumo lygiui nustatyti nepildomas, kai bazinis dalyvumas įvertinamas 0 balų, taikytinas, kada surinkti įrodymai neabejotinai patvirtina, jog bazinio dalyvumo reikšmės yra 0. Nagrinėjamu atveju paneigus bazinio dalyvumo nustatymo teisėtumą, atsakovei kyla pareiga Klausimą pildyti ir įvertinti individualios pagalbos poreikį. Tai reiškia, jog atsakovė pažeidė pagrindines procedūras, turėjusias užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Kadangi nustatyti esminiai pareiškėjos dalyvumo lygio vertinimo pažeidimai, Komisija nepasisakys, ar pagrįstai atsakovė taikė Kriterijų ir tvarkos aprašo 38.1, 21.1, 37.3.3, 34.5.3 papunkčių nuostatas ir tinkamai nustatė bazinį dalyvumą dėl gretutinių diagnozių.

Atsižvelgiant į išdėstytą, sprendžiama, jog skundžiami Sprendimai buvo priimti formaliai, jie neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje įtvirtintų administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų, priimti pažeidžiant VAI 3 straipsnyje įtvirtintą įstatymo viršenybės principą, gero administravimo principą, pažeistos pagrindinės procedūros, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei Sprendimų pagrįstumą.

Nustatytų teisinių ir faktinių aplinkybių pagrindu, patikslintas skundas tenkinamas visa apimtimi ir atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą nustatyti dalyvumo lygį.

Atsakovė atsiliepimu prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą. Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, atsižvelgdama į atsakovės prašymą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

panaikinti Agentūros Plungės teritorinio skyriaus 2024 m. vasario 13 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ ir Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. kovo 26 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio“.

Įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą dėl dalyvumo lygio nustatymo.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Laura Bernikienė

Komisijos nariai

Marina Adomaitė

Evaldas Ambrozaitis